

TISZAVAR

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvétel:
Egész évre 16 kor.
Negyedévre 4 ..
Helyben hához hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
Ganep-utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 5.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők

XVIII. évfolyam 205. szám.

Nagy-Várad.

Szerda, 1912. szept. 11.

Az eucharisztikus kongresszus.

Páratlanul fényes ünnepek vet-
ték ma kezdetüket Bécsben. A ma
megnyiló XXIII-ik nemzetközi eucha-
risztikus kongresszus alkalmából a
pápa, van Rossum bibornok szemé-
lyében, külön követet küldött, kinek
megérkezésével vették kezdetüket az
ünnepek. A pápa követéért ki-
rályunk Pontebbáig udvari vonatot
küldött, melyen a követ a pápa sze-
mélyét megillető hódolat nyilvánítá-
sok között érkezett Bécsbe, hol Ő
felsége körülvéve a főhercegektől és
udvari méltóságoktól saját vendége
gyanánt fogadta és üdvözölte.

Ez a rendkívüli fogadtatás ma-
gasztos nyitányát képezi a követ-
kező napok eseményeinek, melyek
e napokra Bécsbe a katolikus világ
központjává teszik. Összegyülekez-
tek a világ legelső főpapjai, főurai
s a hívó népek ezrei és ezrei, hogy
dicsőítsék az Oltáriszentségben jelen
levő Istenembert s részt vegyenek
az Ő felséges diadalmenetén, melyet
hívó lelkek és szerető, áldozatkész
szívek készítenek neki.

Mi is az az eucharisztia, mely e
napokon át egyetlen tárgya a világ
legfényesebb gyülekezetének?

Katolikus embereknek nem kell
sokat magyarázni a dolgot. Ők tud-
ják, hogy ez a görög szó az Oltári-
szentséget jelenti és tudják azt is,
hogy mivel tartoznak neki.

Eucharisztia görög szó s egész-
telő és hála áldozatot jelent. A katha-
likus egyházban jelenti az eucharis-
tia a legfőbb egésztelő áldozatot:
az Istenfiának keresztáldozatát és
annak megújítását a szent mise ál-
dozatot, az Oltáriszentséget.

Az Oltáriszentség az Istenfiának
megtestesülése mellett a legnagyobb

mysterium, a legnagyobb hittitok,
melynek értelmében az Istenfia a
kenyér színe alatt lényegileg jelen
van az Oltáron. Nemcsak jelképileg,
mint egyes hitújítók tanították, —
nemcsak az áldozás pillanatában,
mint a lutheránusok vallják, — ha-
nem lényegileg és állandóan, míg a
a-szentségi színek (kenyér és bor)
épen maradnak.

Abban a kis ostyában tehát az
Istenfia van jelen s azért azt olyan
tisztelet és hódolat illeti meg, mint
magát az Istenfiát. Ezért versenyez-
nek a katolikus világ népei az
Istenfiának imádságában, az eucha-
ristia tiszteletében. Azért jönnek
időnkint össze, hogy az eucharisztia
hitében és tiszteletében egymást
megerősítsék, hogy nyilvános példa-
adásukkal másokat is tiszteletre bir-
janak a szentségi Jézus iránt, főleg
pedig tanácskozzanak a módokról
és eszközökről, melyekkel az eucha-
risztikus meggyőződésen alapuló
hitéletet magukban mélyíteni s má-
sokban is kifejleszteni lehessen,
— hogy Szent Pál követelése sze-
rint mindenek megújuljanak Krisz-
tusban.

Az eucharisztikus kongresszuso-
kat mintegy három évtized óta rend-
szeresítették. Belgiumból indult ki a
mozgalom, ott tartották az első kon-
gresszusokat. Azután Francia, Olasz,
Német, Angolország, majd Amerika
következett, időközben egyszer Jeru-
zsálemben is tartották, tavaly Spa-
nyolországban s most végül a Habs-
burgok kettős monarchiájára került
a sor.

Az eddigi kongresszusoknak sok
szép eredménye van. Onnét indult
ki például a templomok egész na-
pon át nyitva tartásának gondolata,
hogy a buzgó lelkeknek mindég al-

kalmuk legyen a szentségi Jézus
imádságára. E kongresszusokon érle-
lődött meg az őskeresztények példá-
jára a gyakori és mindennapi áldo-
zás üdvös eszméje, a gyermekeknek
korábbi áldozása, az Oltáregyletek
terjedése stb. stb.

Ebből mindenki láthatja, hogy
ez tisztán vallási dolog s ennek a
politikához semmi köze. Ha egyes
bizonyos körök — névszerint az
ugynevezett szabad gondolkodók,
szabadkőművesek és más hason-
szőrűek mégis berzenkednek ellene,
kézzel fogható bizonyosága annak,
hogy mennyire nem becsülik a sza-
badságot a gondolkodásban és cse-
lekvésben — másoknál. Persze Ők
azt akarták, hogy mindenkit az Ő
járshalagukon vezessenek, akár a
jóságokat.

E kongresszusok nemzetközi jel-
leggel bírnak. Magyarok részt vet-
tek más kongresszusokon is, — per-
sze csak csekély számban. De most,
hogy a tőszomszédságunkban, felsé-
ges urunknak másik fővárosában
tartják a kongresszust, csak termé-
szetes, hogy a magyarok igen nagy
tömegben vesznek részt. A püspöki
kar — a betegeskedő hercegprimást
kivéve — teljes számban vesz részt,
megjelenik a miniszterelnök és a
kultuszminiszter is, zászlós uraink
és főuraink közül igen sokan és ve-
lük több mint 14,000 ember orszá-
gunkból.

A magyar bizottság rendezősege
— élén Zichy János miniszterrel —
gondoskodott róla, hogy a magyar
csoport a körmenetben közjogi ön-
állóságunknak megfelelően kapjon
helyet.

Szerencsések akik jelen lehetnek
s ősz apostoli királyunk példájára,
a világ legelső szónokainak tanítá-

Nagyvárad

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete

Rákóczi-ut, 9. szám alatt a
Széchenyi szálloda mellett

fűszer-, csemege-bor és gyarmatáruban

Telefon 769. sz.

legelőbb bevásárlási forrás.

Telefon 769. sz.

sán s Bécs katolikus népének hit-hűségén épülve térhetnek vissza hazánkba.

Az ő példájuk és tanításuk remélhetőleg jó fajta kovász lesz majd, mely üdvösen erjesztőleg fog hatni az egész magyar társadalomban, hathatósan előmozdítva a keresztény restauráció nemes munkáját.

Es egyet reménylünk még ettől, hogy az ő közreműködésük előkészíti majd az utat arra is, hogy megtartsa a szentségi Jézus az ő diadalmas világhörmenetét minél előbb hazánk fővárosának díszes téerein.

Dr V. Gy.

Az intézőbizottság ülése.

Döntés a béke és a harc fölött.

A szövetkezett ellenzéki pártok végrehajtó bizottsága ma délelőtt 10 órakor értekezletre jött össze a néppárti kör helyiségeiben. Az értekezleten résztvettek:

a függetlenségi pártból: *Holló* Lajos, *Földes* Béla, *Bakonyi* Samu, *Eitner* Zsigmond és *Lovász* Márton;

a Kossuth-pártból: *Kossuth* Ferenc, *Apponyi* Albert gróf, *Désy* Zoltán, *Sághy* Gyula, *Mezőssy* Béla, *Szentiványi* Árpád, *Zlinszky* István;

a néppártból: *Zichy* Aladár gróf, *Molnár* János, *Szmrecsányi* György, *Zboray* Miklós;

a pártonkívüliek közül: *Egry* Béla, *Polónyi* Géza, *Károlyi* Mihály gróf, *Károlyi* József gróf;

a kisgazdapártból: *Szabó* István (nagyatádi).

A nagyfontosságú ellenzéki gyűlésről

Az eltűnt gyémántok.

— *Modern bűnügyi krónika.* —

A huszadik század detektívjei közül talán a legügyesebbek azok, kiket a bűnügyi krónika szalondetektívnek ösmer. Ezekről szeretnék egyetmást elmondani s azt hiszem visszaemlékezéseim nem lesznek teljesen érdektelneküliek.

A szalondetektív kitűnő nevelésű, rendezően szép és elegáns ember. Előkelő családi összeköttetésekkel szerzi meg magának a legzárkózottabb családok estélyeire és egyéb ünnepségeire a meghívót. Barátja a lordnak, udvarlója a ladynek és szellemes társalgója a teaestélyeknek.

Azok, akik meghívták és akik éveken át barátjukként ismerik, nem is sejtik, hogy ez a Sir Whright M Donald voltaképpen a rendőrség fizetett embere. Ezt a minőségét nem is árulja el soha senkinek s ez természetesen is, hiszen ezzel lehetetlenné válnék társaságban szereplése. De azalatt, amíg a szalonok pálmái alatt flirtel, vagy sétalovaglás tesz a délelőtti Hyde-parkban, a tekintete a titok egész hálózatát tartja szemmel s feljegyzései nem egy nagy bűnper számára adtak már fonalat.

Ilyen módon akadtak nyomára néhány

tehát csak *Justh* Gyula, gróf *Batthyány* Tivadar és *Tóth* János hiányzott. *Justh* Gyula még mindig ágyban fekvő beteg, *Batthyány* egészségi állapota most sem normális, *Tóth* János pedig a nyáron lábát törte és egy fővárosi szanatóriumban fekszik.

A pártok végrehajtóbizottsága ma két főkérdéssel foglalkozott. Az egyik a béke, a másik a harc folytatásának kérdése. A fontosabb természetesen az előző, amely ismét két részre oszlik: személyi és dologi kérdésre. Értesülésünk szerint az ellenzék békeföltételei a következő pontokban foglalhatók össze:

1. Lukács és Tisza távozása,
2. bizonyos közjogi reparáció,
3. a házszabályok nullifikálása,
4. A választói jog megalkotása.

Három pontban egyetértnek az ellenzéki pártok s csupán a közjogi reparáció kérdésében eltérők a vélemények. A Kossuth-párt *Andrássy* hatása alatt novelláris uton akarja a sérelmeket orvosolni, a *Justh*-párt és a néppárt pedig megelégednek a közjogi elv megmentésével, mert attól tart, hogy a rezolúciós politika feljúlásával veszélyeztetni az egész ellenzéki akció sikerét.

Ha a végrehajtó bizottság egyöntetű megállapodásra tud jutni s ha ezen megállapodását illetékes helyen nem fogadják el a béke alapjául, az ellenzék folytatja a harcot.

A vezérférfiak 10 óra előtt kezdtek gyülekezni.

Az ülés.

A tanácskozáson gróf *Zichy* Aladár elnökölt.

Gróf *Zichy* Aladár üdvözölte a nyáriszünet után a bizottság tagjait s megkezdődött a tanácskozás. Először a népgyűlések

kérdéséről volt szó, jelentést tettek a nyáron tartott népgyűlésekről és az ezután tartandókról.

Féltizenkét órakor *Földes* Béla eltávozott az ülésről. Ugyanekkor telefonon behívták gróf *Károlyi* Józsefet.

A bizottság részletesen tárgyalta a további népgyűlések dolgát és a szónokok beosztását. Az ország minden nagyobb városában gyűlést fognak tartani, melyeken a pártvezérek is résztvesznek. Örömmel vette tudomásul a bizottság, hogy a nyár folyamán az ellenzék az ország minden részéből, sőt Amerikából is sok üdvözlést kapott.

Dél felé néhány percre kijött a tanácssteremből *Zlinszky* István, aki arra a kérdésre, hogy milyen a helyzet, így nyilatkozott:

— A parlamenti helyzet az, hogy folytatjuk a kormány és a többség ellen a legkérelhetlenebb harcot.

A bizottság határozata.

Az intéző bizottság 2 órakor fejezte be ülését, melyről a következő hivatalos jelentést adták ki; A szövetkezett ellenzéki pártok egyértelműleg kijelentik, hogy addig, míg a Ház ez évi június 4-én és a következő napokon az elnök és a többség által elkövetett jogtalan cselekménye valamilyen módon nem tisztáztatik, addig a parlament működése lehetetlen. A házszabály módosítást az ellenzék el nem fogadja, annak magát alá nem veti. *Mig* *Tisza* István és *Lukács* László a történetek miatt helyeiket el nem hagyják, addig a kibontakozás lehetetlen. Követeli az ellenzék a választói jog megcsinálását, mely a

évvel annak a nagy ékszerlopásnak, melyet D. lady házában követett el valaki épen akkor, amikor a palota telis-tele volt vendégekkel. Ezt az érdekes esetet annak idején az egész világsajtó ismertette.

Lady D. az angol főváros egyik leggazdagabb és legünnepeltebb szépsége, tulajdonképpen csak bevándorlott: atyja dollárkirály volt, aki összeköttetésbe lépett egy közvetítő intézettel, mely megfelelő tiszteletdíjért előkelő urakat szokott estélyekre vendégül szállítani és így az újdonsült lady csakhamar nagy udvarra tett szert. E vegyes társaságban M Donald is helyet foglalt, tudván, hogy a szokatlan szenzáció nem maradhat el soká. És csakugyan: a lady 80.000 font sterling értékű gyémántjait egy szép napon ellopták a palotából. A botrány nagy volt, mert amikor az urnő felfedezte a tolvajlást, palotája kapuit bezáratta és valamennyi vendégét megmozdította. De hasztalan. Sem ott, sem még az ély folyamán mozgósított rendőrök által megvizsgált zálogházakban és ékszerkereskedésekben nem akadtak a gyémántok nyomára.

Mikor hetek múltán már minden remény eloszlott, a lady New-Yorkból névtelen levelet kapott, melyben a tolvaj 30,000 font sterlingért hajlandónak mutatkozott az

ékszerek visszaadására. Választ a „Times” hirdetési rovatába kért. A hirdetés megjelent, mire a tolvaj a következő kábelsürgönyt küldte:

— Pénzt küldje a Sydney bankhoz (Ausztrália) Harless Thoman névre.

Ekkor már a londoni szalondetektív kezében volt a titok fonala. A lady elküldte a pénzt, tudván, hogy a tolvaj nem mer egyhamar jelentkezni, az ékszerek pedig a legközelebbi postával New-Yorkból megérkeztek.

Ugyanazon a napon a lady palotájában estély volt. A meghívottak között volt *Morris* *Deán*, az elegáns klubban, aki életrehalálra udvarolt a szép amerikai hölgynek, még pedig — közhit szerint — meglehetősen sikerrel.

Morris *Deán* épen egy szivar elszívására a dohányzóba érkezett, amikor a detektív megérintette a vállát és halkán, de erélyesen a fülébe sugta:

— *Harrless* *Thomán*, a törvény nevében letartóztatom önt!

A lady udvarlójának kiesett a szivar a kezéből és megtántorodva a meglepetéstől, nem is merte tagadni a lopást.

Az egész jelenetet senki sem vette észre. Amikor azután *Deán* összeszedte ma-

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

béke feltétlen követelménye. Azokat a hatalmi korlátozásokat, melyeket a népgyűlések és a sajtó szabadság terén kifejtettek, reperálja a kormány.

Az ellenzéki pártokat felhívja az intéző bizottság, hogy a most történt megállapodásokat a párthűség oltalma alá helyezték s attól el ne álljanak.

Az ellenzék szeptember 16-án újra ülést tart.

A városi közgyűlés és a munkapárt.

Törvényhatósági tagokértekezlete

A holnapi városi közgyűlés tárgyaival foglalkoztak tegnap délután a nagyváradi munkapárthoz tartozó városatyák dr. Hoványi Géza orsz. képviselő elnöke alatt.

A mérnöki hivatalhoz szükséges könyvvezető választását nyílt kérdésnek hagyta a párt.

A közigazgatási bizottságban Rimanóczy Kálmán halálával megüresedett egy helyre dr. Medvigy Gábort jelölték.

A váradi-velencei vasuti felüljáró építését az államvasutak 12 méter szélesre tervezik, míg a város a nagy forgalomra való tekintettel, 15 méter szélesre kívánja az utat kiépíteni, azonban a máv. csak az esetben hajlandó ilyen széles utat kiépíteni, ha a város 54 ezer koronával hozzájárul az építéshez.

A városi tanács a hozzájárulást nem javasolja, mert azt tartja, hogy a vasut érdeke kívánja a felüljáró építését s ezért a saját költségén köteles a forgalom biztosítására szolgáló építkezést keresztül vinni.

gát, rengeteg összeget kínált a detektivnek hallgatásáért, de ez többet nem bocsájtotta őt el.

Negyedórával később a Skotland Jardon kibontakozott az egész titok. Magát a tolvajlást egyszerű módon hajtotta végre. Bejáratos lévén, tudta az ékszerek helyét. Egy észrevétlen percben zsebében volt a kincs, melyet aztán zsebkendőbe kötve, ledobott az utcára, ahol a társa már várt. Az udvarlást a tolvaj később is folytatta, nehogy feltűnjék hirtelen elmaradása.

Erdekesen magyarázta meg, hogyan tervezte a pénz átvételét.

— Sehogysem — felelte. — Ott hagytam volna a bankban. Tíz év mulva az ausztráliai törvények értelmében senki sem tehetett volna ellenem. Azt a pénzt különben, mely a bankban várt engem, nem loptam. Az ékszereket visszajuttattam a ladyhoz s mivel ő üzletileg intézte el velem a dolgot, bíróilag nem üldözhetnek engem. Mit akarnak tehát tőlem?

Az est romantikus befejezése különben pedig az, hogy a lady — talán botránypórtól félve — visszavonta a panaszt a tolvaj ellen, aki ki tudja hányszor sugta már a fülébe, hogy szereti...

Az összes angol lapokat különben elhallgattatták és így a historia befejezése nem került a világharsonába. A genialis de-

A munkapárt helyesli a városi tanács álláspontját s elfogadja azon javaslatot, hogy a város irjon fel ilyen értelemben a kereskedelmi miniszterhez. A munkásházak és szükséglakások építésére nézve elfogadták a tanács előterjesztését.

A Páris-patak beboltozása folytán nyitandó új utcánál a város tanácsa Salkovits Pálné és Schmack Istvámméra a betermint kiterjesztését kívánja. A munkapárt azonban a betermint elejtését fogadja el a két telektulajdonosra nézve, nehogy a huza-vona által a Páris-patak boltozási munkálatai késedelmet szenvedjenek.

A két milliós kölcsönre nézve a munkapártnak az a véleménye, hogy már csupán udvariasságból is, meg kell kérdezni a Pesti Első Hazai Takarékpénztárt, hogy nem hajlandó-e a 2 millió kölcsönt megadni a városnak. Az eddigi kölcsönök nagy részét ugyanis a Hazai Takarékpénztár adta a városnak.

Végül elhatározták, hogy a csütörtöki közgyűlésen dr. Hoványi Géza indítványt tesz, miszerint a zsidó újvevő tekintettel, a közgyűlést szombaton délutánra halasztásuk el.

Dr. Hoványi Géza beszámolója. Mint értesülünk, még e hónap folyamán érdekes politikai mozzanat színhelye lesz Nagy-Várad, Dr. Hoványi Géza, városunk országgyűlési képviselője beszámolót tart, amelyen nyilatkozni fog a nyári hónapokban az országgyűlésen történetekről s a várható politikai eseményekről. **Dr. Hoványi Géza vasárnap, szeptember 22-én tartja beszámolóját a Keresk. Csarnok nagytermében.**

tektív ez által nem jutott ahhoz a reklámhoz, amelyet pedig kétségkívül megérdemelt.

Voltaképpen hogyan is akadt nyomába? — kérdezték tőle — mire mosolyogva ezt felelte: A szemézből olvastam az egészet. Gyanus volt előttem ez az ismeretlen eredetű gavallér, aki ezeket költ s akinek jövendeli forrásai ismeretlenek. Amikor a lopás megtörtént, tisztában voltam azzal, hogy csakis a vendégek valamelyike lehetett a tolvaj. Első gyanum mindjárt ellene fordult, de egyelőre szabadlábom hagytam, mivel az ékszereket amugy sem találtam volna nála. Hanem a figyelmemet reá irányítottam. Láttam udvarlásait s csakhamar megtudtam itélmi tekintetét is... nem, az nem volt a szerelmes ember mámoros, önfeledt tekintete. Az ő szeme tulságosan józan volt, amikor szerelméről sutogott. De megerősített gyanumban az is, hogy a lopás után ez az ember egyszerre szerényebben kezdett élni és lassan-lassan még a társaságtól is vissza kezdett húzódkozni. El akarta hitetni, hogy könnyelműsége folytán a tönk szélére jutott.

A szép amerikai lady azonban okult a leckén s londoni palotájában csak ritkán gyulnak ki a csillárok, lehet, hogy a szive is fáj azután a furesza lovag után, aki nyomtalanul eltűnt az ismeretlen világrészekben.

A próbaháború.

Szegedről jelentik: Az egész hadgyakorlat kimenetelére döntő jelentőségű ütközet volt hétfőn Szeged és Tápé alatt, amelyen a modern háború összes főszerkezői: az automobil, a monitor, a repülőgép és a gépfegyver együttes főpróbán mutatkoztak be. Az előzetesen kidolgozott haditerv szerint a vöröseknek át kellett kelniük a Tiszán, hogy elérhessék az ellenséget, amelyet Mezőhegyes körül koncentráltak. A vörösek főparancsnoka kövesházi Köves Herman gyalogsági tábornok, akinek vezetése alatt a háborus idők két leghíresebb ezrede, a 23-as és a 38-as gyalogezred nyomult előre.

A tábornok a kémszolgálatra kiküldött kerékpáros és automobilos katonák jelentése alapján még vasárnap értesült arról, hogy az ellenség, amely folytonosan szemmel tartja a vörösek előnyomulását, Szeged felé tart és felrobbantja a hidakat. Köves erre a hírre intézkedett, hogy a Zentánál készenlétben tartott monitorok azonnal induljanak Szeged alá.

A Szamos és a Körös monitor összesen 150 főnyi legénységgel és három cirkáló Marinovics Eugén fregattkapitány parancsnoksága mellett érkezett Szegedre. Az ágyúkkal való tüzelés az ellenségre még vasárnap éjjel megkezdődött és működni kezdtek a gépfegyverek. Az erős rohamnak az ellenség — a fehérek — nem tudott ellenállni, gyalogosok és huszárok egyaránt megfutottak.

A monitorok legénysége erre a partra nyomult és minthogy közben a vörösek a tápéi kompot is elfoglalták, megkezdődött azzal a legénységnek a Tiszán való átszállítása. Most már együttes erővel kényszerítették teljes megfutamodásra a fehéreket, a kiknek végső maradéka egy tanyai viskóba menekült, onnan próbált védekezni egy ideig, persze sikertelenül. Valamennyien foglyul estek.

A vöröseknek a tulsó partra való átszállítása a kompon az esti órákban is egyre tart. Élelmiszerekkel megrakott szekereiket is átszállítják, az utászok készítik a hidat, éjjelre állt és kedden reggelre a vöröseké lett a Tisza tulsó partja.

Érdekes, hogy a tápéi komp előtt parasztagdák várják, hogy szénásszekereikkel átjuthassanak, hogy a hajóparancsnok lefoglalt egy Foulton nevű teherszállító gőzöst és a legénységet szállította át vele és hogy 12 óriási tutaj, a mely nagymennyiségű farakománnyal Máramaroszigetről Belgrádba igyekezett, a „háború“ miatt vesztelni kénytelen, a mi nagy károkkal fog járni.

Éjjel 11 órakor két Parcival-léghajó szállt fel a vörösek részéről és reflektorokkal kémelte ki a terepet.

A Tisza partján állandóan ezrekre menő közönség áll és figyeli feszült izgalommal a háborus mozdulatokat.

Megnyílt

modern cukrászda,

saját készítésű tea-sütemények, bonbonok, torták, partaitok, reggeli és ozsonna kávé és tea a legjutányo-

Kórház-utca 17. sz. alatt a legfokozottabb igényeket is minden tekintetben kielégítő

sabb árban. Rendelések pontosan teljesítettek és házhoz szállítatnak.

TELEFON 12-56. sz.

TELEFON 12-56. sz.

Számos partfogást kér

Skaczel Ödön, cukrász.

Merénylet készült-e?

Tegnap egész délelőtt a város felett nagy magasságban repülőgépek kóvályognak a levegőben. Dacára a kedvezőtlen esős időnek, a város képe forgalmas és élénk. Férfiak, nők és gyermekek látszóval sétálnak az utcákon, hogy gyönyörködjenek a nem mindennapi látványban.

A szegedi löporony közelében az örök tegnap négy lövést hallottak. A tettet le tartóztatták egy Dimitrov Imre nevű bolgár kertész személyében, akit azzal gyanúsítottak meg, hogy a nagygyakorlatok alkalmával a löportornyot fel akarja robbantani. Az Est tudósítója beszélgetést folytatott dr. Somogyi Szilveszter főkapitánnyal, aki a titokzatos merényletről ezeket mondotta:

— Dimitrov teljesen ártatlan. Ki van zárva, hogy merényletet akart volna elkövetni a löportorony ellen.

A katonák ezzel szemben más állásponton vannak és a nyomozást tovább folytatják.

Betegek.

A szegedi honvédesapat-kórház és közskórház teljesen megteltek a hadgyakorlatok alkalmával kidőlt beteg katonákkal. A honvédesapat-kórházban 186, míg a közös kórházban 70 beteg van.

Fényképész-epizód.

Tegnap ebédre gyülekeztek a Központi szállodában a tábornokok és az egész vezérkar. Auffenberg közös hadügyminiszter Serényi és Hazai miniszter észrevette, hogy egy kattogó fotografáló masina meredezik Auffenberg hadügyminiszter felé.

— Várjon csak egy pillanatig — szölt a fotografusnak, majd odahívta Serényi Béla földművelésügyi minisztert is, a ki a fotografushoz ment:

— Fotografálja le együtt a három minisztert.

Majd Hazai tréfásan jegyezte meg:

— Ugy-e, hogy szeretem a magyarokat.

A nézők közül megjegyezték néhányan:

— Kötelessége, azért honvédelmi miniszter...

Ezután a kis jelenet után megkezdődött az ebéd.

Királyi kitüntetések a véderőért.

Értesülésünk szerint a véderőjavaslat megalkotása körül szerzett érdemek elismeréséül nemcsak a két miniszterelnök, hanem a két honvédelmi és igazságügyi miniszter, valamint a javaslatok parlamenti előadói is királyi kitüntetést fognak kapni. Hazai Sándor honvédelmi, Székely Ferenc igazságügyi miniszter, valamint báró Solymossy Ödön és dr. Darvai Fülöp, a véderőjavaslatok képviselőházi előadói magas királyi kitüntetéséről szóló királyi kézirat a hivatalos lap egyik legközelebbi számában fog megjelenni. Mint

értesülünk Hazai miniszternek a magyar bárói méltóságot, Székely igazságügyminiszternek pedig az első osztályú vaskoronarendet adományozta a király.

A városi közgyűlés tárgysorozata

Nagyvárad város holnap, esütörtökön tartja szeptember havi közgyűlését. Dacára, hogy ez évben nem volt u. n. nyári közgyűlés, mert a kánikulai hónapok tanácskozásain is fontos dolgok fordultak mindég elő, mégis a szeptemberi közgyűlésre egész halmaza jutott a nagyobb fontosságú kérdéseknek. A tárgysorozatba 54 ügy volt felvéve.

Mindjárt a gyűlés elején választás lesz. Szavazással töltik be a mérnöki hivatalnál megüresedett könyvelői állást.

Sorra kerülnek: várad-velencei vasuti elüljáró kérdése; a munkásházak és a szükséglakások építése; a gyógyszerárak átruházása után fizetendő városi illetékekről szóló szabályrendelet; a városi számvevőség és pénztár kezeléséről szóló szabályrendelet; dr. Váradi Ödön indítványa az általános pénzhány tárgyában a miniszterhez felirat intézése tárgyában; Fried Ferenc indítványa a városi középítkezések megkezdése iránt.

A közgyűlés tárgysorozata különben a következő:

1. A polgármester havi jelentése. 2. Az üresedésben levő mérnöki hivatali könyvelői állásnak választás utáni betöltése. 3. A közigazgatási bizottságban üresedésben levő egy tagsági helynek választás utáni betöltése. 4. Az esküdtképes egyének névjegyzéke ellen beadott felszólalások elbírálására alkotott bizottság megválasztása. 5. Abauj-Torna vármegye átirata a róm. kath. lelkészek jövedelmének kiegészítése és a szabad stóla eltörlése tárgyában a m. kir. kormányhoz felirat intézése iránt. 6. Kereskedelmi és iparkamara támogatás végett megküldi a kereskedelmi iskolai leány-magántanulók felvételi korhatárának leszállítása iránt a m. kir. keresk. miniszterhez intézett feliratát. 7. A tanács javaslata a Máv. igazgatóságának a várad-velencei vasuti felüljáró létesítése tárgyában. 8. Tanács a városi vasut közlekedési szabályrendeletét a m. kir. belügyminiszter kivánalmainak megfelelően módosítva beterjeszti. 9. A tanács mint állandó választmány a munkásházák építésére vonatkozó javaslatát beterjeszti. 10. A tanács mint áll. választmány javaslata a szükséglakások felépítésére vonatkozólag. 11. A tanács mint áll. vál. a gyógyszerárak adásvétele után kiszabandó városi illeték tárgyában alkotott szab. rend. tervezetet beterjeszti. 12. A tanács mint áll. vál. a városi számvevőség és pénztár kezelésére vonatkozó szabályrendeletet beterjeszti. 13. A tanács mint áll. vál. a gyámpénztár ezerkilencszáztizenegy évi zárszámadását javaslata kapcsán beterjeszti. 14. Dr. Váradi Ödön és társai thb. tagok indítványa az általános pénzhány és gazdasági élet pangásán segitendő a m. kir. kormányhoz felirat intézése iránt. 15. Fried Ferenc thb. tag indítványa az összes tervbe vett városi építkezéseknek haladéktalan megkezdése tárgyában. 16. A tanács mint állandó választmány javaslata a hegyi utak

helyreállítása tárgyában. 17. A tanács mint állandó választmány az 1910. évre az 1911. évben megállapított drágasági pótlékra vonatkozó közgyűlési határozat módosítása iránt a m. kir. belügyminiszter leiratának megfelelőleg javaslatot tesz. 18. A tanács mint állandó választmány javaslata a választás és kinevezés folytán előlépett tisztviselők és alkalmazottak részére államsegély kiutalása iránt. 19. A tanács mint állandó választmány javaslata Salkovits Pálné ki-sajátítási egységi ajánlata tárgyában. 20-34. Köztérvelési ügyek. 35. A város átnézetes térképének elkészítéséért felmerült költségeknek a törzsvagyon alapból való fedezése iránti tanácsi javaslat. — 36. Lakatos Sándor és József utcanyitási engedélyezés iránti kérvénye. — 37. Tanács javaslata a Bethlen-utca szabályozási vonalának megállapítása tárgyában. 38. A esatornázási munkálatoknál id. alkalmazott ellenőrök felebbezése drágasági pótlékuk tárgyában hozott határozat ellen. — 39. Poynár Jenő számtiszt felebbezése fizetési előleg kiutalása tárgyában hozott tanácsi véghatározat ellen. — 40. Tanács Hönig Mórral a városi kázinó bérletére. — 41. Özv. Lindenfeld Samuné és társaival a baromvásártéri italmérő helyiségek bérletére kötött szerződéseket beterjeszti. — 42. Tanács javaslata Schmanek Jánosnak a közs. kötelékbe leendő felvétel kilátásba helyezése tárgyában. — 43. A tanács javaslata a közigazgatási tanfolyamra két tanácsstag kiküldése iránt. — 44-46. Szabadság iránti és halotti negyed iránti kérelmek. 46-49. Szabadságidő iránti kérelmek. 50-53. Fizetési előlegek. — 53. Goldberger Mór és társai kérelme a Sorompó-utcának vízvezetékkel leendő ellátása tárgyában. — 54. A t. főorvos dr. Sándor Jakab orvostudori oklevelét meghirdetés végett beterjeszti.

Nagyvárad, 1912. szeptember 8.

Bordé Ferenc,
főjegyző.

Két kiáltó felírás.

*

(Merénylet a jó izlés ellen.) Ezt a pár sort egyáltalán nem a rosszindulat, hanem a jó izlés iratja velünk, amit be fognak látni azok az urak is, akiknek ez szól.

Nekik ugyanis bizonyára más elfoglaltságuk van s nem érnek rá arra, hogy meglássák a házuk homlokzatát. S mivel még vannak ebben a városban emberek, akik észrevesznek egy- s más fonákágot, hát akkor ne tessék csodálkozni azon, hogyha megszólják a háziurat az alábbi hanyagságról.

Mert nem is tételezzük fel, hogy másról volna szó.

A sétáló embernek feltétlenül szemébe ütlik ugyanis a Szent László-tér és a Mezey Mihály-utca sarkán sárgálló hatalmas régi épület homlokzatán a következő oláh és magyar fölírás:

FUNDATIA SANTULUI NICOLAU
SZT. MIKLÓS NÖVELDE 1860.

Az ódon színezetű patinás palota a régi épületek egyik legérdekesebb típusa. A csöndes szemlélőben a legtisztelendőbb impressziót váltja ki. A kapualjából szürke, széles falépcső igyekszik meg-erősíteni a becses régiség látszatát s a nőhos, bur-

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség tudomására juttatni, hogy a „Szabadság” kávéházat megvettem és azt ünnepélyesen megnyitottam, a hol kitűnő tisztán kezelt saját termésű Tokaj hegyaljai boralmat nagyon jutányos árban szolgálom ki

(csak egy próba és mindenkit meg fog győzni a boraim valódisága). Naponta Kovács István jól szervezett zenekara játszik. A n. érd. közönség becses pártfogását kérve kiváló tisztelettel

FRANCZÓVSZKY GYÖRGY

„Szabadság” kávéház tulajdonos. Nyitva éjjel-nappal. Állandó bérkocsiállomás.

jános udvar a legszebb illúziót szolgáltatja a középkori romantikához.

Az első kellemetlen hatást a földszint teszi. Hagymásboltok, parókakészítők, déligyümölcs kereskedések s korcsmák teremtenek virágzó életet. Az emeleti ablakok hajdan fehér csipkefüggönyei mögül pedig élveleg ajku, merészen kipaderezett delnők tekintgetnek le a szelid szemlélőre, aki ilyen argumentumok láttán persze rájön arra, hogy itt csak volt »növelde«.

— De miért nem verik le a felírást onnan? . . . Vagy még egyszer vissza akarják hozni a növelde? Szép kis izlés!

S az idegen ijenkor előveszi zsebnaptárát és szépen bejegyz, hogy ilyen is látott Nagy-Váradon.

(Kaszárnyastilus.) Vannak emberek akik szenvedélyvel gyűjtik azokat a megnyilatkozásokat, amelyekben kiütközik egy egy fajnak, tyusnak, osztálynak vagy foglalkozási ágának a természete. Ilyen klasszikus megnyilatkozása a kaszárnyastilusnak a lentebbi pár sor, amely az Aradi-uton lévő honvéd huszár laktanya kapuján olvasható egy bádóg táblán:

ÜGYNÖKÖKNEK
és
HÁZALÓKNAK
KIDOBATÁS TERHE ALATT
TILOS A BELÉPÉS.

A réti polgárok nagyszerű tüntetése.

— Mikor kugliznak a vezérek. —

A könnyen tűzbe guruló, vérmes emberek hangos lármájával rohant ki tegnap délután az egyik esti lap. Puffogó frázisokkal támad a városi tanácsra és a neki kellemetlen igazság beismerése helyett megsérti a Szt. Vince intézetet is. Hogy örvendhet az intézet a szerencséjének, mert hát a hatóság majd „elnéző lesz” vele szemben és hogy olyan 600 koronához jut, amelyet a város szegényei siratnak meg! . . . Végül pedig epikai páthosszal kiált föl —: Nem! Ennek nem szabad megtörténnie. És mámoros hévvel kürtöli szét, hogy délután 6 órakor a Rét polgársága nagyszerű tiltakozását fogja kifejezni a „Szabadság”-kávéház különtermében.

Mi is szerettünk volna részt venni azon a gyűlésen, mert lett volna egy pár szavunk a polgárokhöz. Le is mentünk a „Szabadság”-kávéházba s érdeklődtünk, hogy lesz-e gyűlés?

— Nincs kérem szépen — mondották, most nem jön senki, Balogh Károly urék odakint kugliznak s azt mondták, hogy odaküldjém, ha jön valaki.

Tehát a réti polgárság nem volt hajlandó Balogh Károlyékkal tiltakozni s hagyta őket nyugodtan kuglizni. Ebből azt a következtetést vonhatjuk le még pedig teljes joggal, hogy a nagy hangon hirdetett akeiót csak képzeletben indította meg a polgárság, amelynek józanságát nem zavarta meg a ferde világitásban feltüntetett igazság.

Mi tehát elmondjuk röviden itt azt, amit azon a füstbe ment gyűlésen akartunk elmondani.

Nevezetesen azt, hogy a legnagyobb tapintatlanságra vall az, hogyha megbántjuk azt, aki a közzel jót tesz. Már pedig letagadhatatlanul igaz, hogy a város többszöri

kitartó kérésének engedett a Szt. Vince intézet, amikor a 46. sz. a házat átengedte az iskola részére. Tessék megkérdezni Komlóssy tanácsost, hogy ő ment-e kérni a házat, vagy az intézet kínálta-e? . . . Tehát az intézetnek nincs szüksége semmiféle elnezésre és nem a 600 korona csábitotta. De már tegnap is megirtuk azt, aminek a kijelentésére egyenesen Fetser püspök öméltósága hatalmazott föl bennünket, hogy

az intézet a várost bármely percben kiengedi az obligóból,

mert neki csak kellemetlen, hogy ott van az iskola.

Már most nézzük a következőket. Hát először is nem igaz, hogy nincs zárt folyosó. Igen is van. Tessék megnézni. Másodszor pocsolya most a Bémer-téren is van, a hegyen is van és mindenütt van, mert állandóan esik az eső. Ezt úgy látszik odaát nem vették észre! És harmadszor megjegyezzük, hogyha sok uri embernek ilyen lakása és virágos, gruppos, zöld gyepes udvara volna, hát hálát adhatna az Istennek.

Mindezt csak az igazság kedvéért mondtuk el, mert ismétljük, hogy akár ma lem ondhat a város a bérletről.

De az a legszemérmertlenebb ferdités, hogy az itt ingyen lakó szegényeket kistágerolták volna. Igenis ingyen mind kapott tisztességes lakást és a főnöknő, aki egyike a legnemesebb szívű asszonyoknak, előre elkészített mindenik számára egy negyedévi lakbérnek megfelelő összeget arra az esetre, hogyha netalán a város a második termet is igénybe venné. Ezekért kellemetlen az iskola, de inkább ők húzódnak meg kisebb helyen, sem minthogy egy iskola gyermekei maradjanak iskola nélkül.

..HIREK..

* **Személyi hírek.** Hlatky Endre főispán ma, szerdán Nagy-Váradra hazaérkezik. — Dr. Hoványi Géza orsz. képviselő tegnap hazaérkezett Nagy-Váradra.

* **Erzsébet királyné emlékezete.** Tegnap volt Erzsébet királyné tragikus halálának tizennegyik évfordulója. A gyászos évforduló alkalmából Budán a koronázó Mátyás templomban udvari méltóságok, a miniszterium, a katonaság és közéletünk számos kitűnőségének részvételével tegnap délelőtt gyászistentisztelet volt. A király schönbrunni kastély kápolnájában reggel 8 órakor csendes misét hallgatott. Bécsben a kapucinusok templomában a császári család és az udvar áldozott kegyelettel a királynő emlékének.

* **Kinevezés.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a nagy-várad kir. ítélőtábla elnöke a vezetése alatt álló kir. ítélőtábla keretébe Bartha Antal ügyvédjelöltet díjas joggyakornokká nevezte ki.

* **A XXIII. nemzetközi eucharisztikus kongresszus** magyar csoportjának középponti bizottsága, az Országos Katolikus Szövetség csak tegnap este kapta meg a bécsi rendezőségtől a tömeges elszállásolás szelvényeit, amelyeket a rendelkezésre álló rövid idő miatt már nem küldhet szét. Ennélfogva a bejelentők a tömeges szállás jegyeket Bécsben a magyar csoport iro-

dájában Wallner-strasse 4 alatt szeptember 11-én délután 1 órától kezdve vehetik át, ahol a még le nem rótt lakásdíjak is lefizetendők. A nyilvános ülések színhelye nem a szent István templom lesz, mint tervezett, hanem a Rotunda s az itt ülőhelyre jogosító jegyeket szintén csak ma kaptuk meg Bécsből és miután ezek ára is változott, a középponti bizottság felkéri mindazokat, akik a jegyre pénzt küldtek vagy arra előjegyeztettek, hogy jegyeikért Bécsben Wallner-strasse 4 alá forduljanak, hol azokat szeptember 11-én reggel 9 órától kezdve átvehetik, valamint még néhány a magyar csoport részére fenntartott jegyet is.

Van Rossum biboros, a pápa követe, ma 3 órakor érkezett meg udvari vonaton Bécsbe. A követet dr. Nagl Ferenc hercegérsek és a polgármester fogadta. A megérkezéskor a pályaudvaron diszszázad állott. A katonai zenekar a pápai himnuszt játszotta. A megérkezés után udvari fogaton a Szent István templomba ment a követ, ahol isteni tisztelet volt. A templomból a Burgba hajtatott, ahol kijelentette, hogy a pápa áldását és szerencsekívánatát hozza az uralkodónak. A kongresszust a császárságban a béke és szerencse fogja követni. Ezután pápai áldást osztott a követ és a Burgban kijelölt lakosztályát foglalta el.

* **Nász az uralkodó családban.** Erzsébet Franciska főhercegnőnek Waldburg-Hohenems György gróffal való egybekelése alkalmából ma lesz Bécsben az ünnepélyes renúciáció. Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter tegnap délután a császárvárosba utazott, hogy az ünnepségen a magyar kormány képviselőiben részt vegyen. A miniszter szerdán délután visszatér Budapestre s vasárnapra ismét Bécsbe utazik a körmenetre.

* **Kisegítő tanerők a községi polgári iskolánál.** A nagyvárad községi polgári iskolánál az idei tanév megnyitása és a tanítás megkezdése halasztást szenvedett, mert a szükséges ideiglenes tanerőkről kellő időben nem gondoskodtak. A most meghirdetett pályázatra azután többen jelentkeztek, akik közül Feliczides Lajos igazgató a következőket terjesztette elő felvételre: Bálint Jánost a [rajztanári, Molnár Bélát a nyelvészaki és Szegedi Gézát a matematikai szakra. Az előadásokat különben szombaton kezdik meg az Olasz polgári iskolában.

* **A táborig posta.** Már annak idején napokkal ezelőtt, mikor még az északi hadsereg főhadiszállása Nagy-Várad volt megemlítettük a hadipostásokat. Ezek a postások rendes civil postai alkalmazottak, abban azonban különböznek, hogy postás egyenruhájukon kardot viselnek. A hadiposta igazgatója: Hadzsi zágrábi postadirektor. A katonai postaigazgató nem kevés kellemetlenséget okozott itt időzése alatt a várad ujságíróknak. Este 9 órakor ugyanis bekapcsolhatta magának Zágrábot és így tartotta este 10 óráig. Természetesen ezalatt senki sem beszélhetett Budapestről sem Nagyváradra sem Kolozsvárra és viszont. Most már Hadzsi elment Váradról és szolgálatot teljesít a táborban. A hadiposta különben érdekes intézménye a jelenlegi királygyakorlatoknak, Fontos és nagyarányu munka háramlik az intézményre és ennek dacára bámulatos pontossággal és gyorsasággal felel meg hivatásának.

*** Oó Mihály halála.** A nagyvárad tanítói karnak gyásza van; nesztora Oó Mihály nyug. tanító, 80 éves korában tegnap meghalt. Oó Mihály egy félszázadot, 50 évet töltött a tanügy szolgálatában s ezen hosszú idő alatt lankadatlan buzgalommal, kiváló szaktudással szolgálta a kulturát. Mint egészen ifju ember, még a Bach-korszakban Budán kezdte meg pályáját, s dacára magyar ember létének, német nyelven tanított. Budáról Rézbányára került kántor-tanítónak, míg 1870-ben a nagyvárad-újvárosi róm. katolikus elemi iskolához lett kinevezve. Ezen iskolánál szolgálta a kulturát több mint 30 évig. Ezelőtt 9—10 évvel vonult nyugalomba. Hosszu éveig tanított a nagyvárad r. katolikus kir. tanítóképzőben is, mint segédtanár. Az utóbbi éveket csendes visszavonultságban töltötte családjá körében. Egy idő óta azonban a magas korral járó végegyengülés ágyhoz kötötte, míg tegnap, a halotti szentségek ájtatos felvétele után csendesen kiszenvedett a derék öreg tanító. Halálát neje, négy fia és unokái gyászolják. Temetése holnap, szeptember 12-én délelőtt háromnegyed 9 órakor lesz a Szilágyi Dezső-utca 5. számú háztól. A családi gyászjelentés a következő:

Özv. Oó Mihályné szül. Venecsek Emma és gyermekei József és neje szül. Kuczay Ida; Dezső s fia, Gyula és neje szül. Lipinszky Emilia és gyermekei és László, továbbá számos rokon nevében a legmélyebb fájdalommal tudatják felejthetetlen jó férjnek, a legjobb édesapának Oó Mihály nyug. nagyvárad-újvárosi róm. katolikus tanító s képezdei segédtanárnak folyó hó 10-én életének 80-ik, boldog házasságának 42-ik évében történt elhunytát. A megboldogult drága halott földi maradványai folyó hó 12-én délelőtt háromnegyed 7 órakor fognak Szilágyi Dezső-utca 5. sz. háznál a róm. katolikus egyház szertartása szerint beszenteltetni és az olasz plebánia templomban megtartandó gyászmise után az olasz temetőben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességre az elhunyt rokonai, kartársai s barátai tisztelettel meghívottnak. Nagy-Várad, 1912. szept. 10. Aldás és béke poraira!

*** A sárándi csendélet.** Véres verekedés színhelye volt tegnap a sárándi koresma. Ide tért be ugyanis pár pohár borra Ludmann Sándor gazdálkodó. Ludmann borozás közben összeszólalkozott egy legénynyel, aki rövid veszekedés után bicskát rántott és azzal törkon szurta ellenfelét. Ludmann vértől boritva rogyott a koresma földjére, a honnan az előjáróság szállította be a debreczeni kórházba.

*** Zugiskola a Liget-utcán.** Néhány évvel ezelőtt a Tiszántul több nagyvárad zugiskolát fedezett fel és felhívta rá a hatóságok figyelmét. E felhívásunk alapján egymásután kergette szét a rendőrség az iskolákat. Voltak azonban olyanok, akik jogtalanul találtak az iskolák szétugratását és felebbeztek a miniszterhez. Ezek között volt a liget-utcai Ornstein Ábrahám is, aki a szefard szekta imaházában tartott iskolát. A belügyminiszter a rendőrség intézkedését minden tekintetben kifogástalannak találta és betiltotta a további előadásokat. Ezek dacára is tegnap a rendőrség szemlét tartván, a liget-utcai imaházban 20 tanulót talált együtt, akik Ornstein Ábrahám előadásában gyönyörködtek. A rendőrök a tanulókat hazaküldték és egyidejűleg az iskola fenntartók, valamint Ornstein Ábrahám ellen a kihágási eljárást megindították.

*** Koldus konkurrenciá.** Tegnap délután éktelen lármát csapott a Bémer-téren két koldus asszony, akik egymásnak konkurrenciái. Az egyik koldusnő Murvai Teréz a másik Novák Nina. A veszekedést Murvai kezdte. Murvai ugyanis bárhol kopogtatott, mindenütt azt mondták neki, hogy már adták az előbb alamizsnát egy másik asszonynak. Murvait végre kihozta a türelémből a rossz jövedelem és mindenképpen meg akarta tudni a konkurens kilétét. Nem kopogtatott tehát sehoh, hanem várt. Kis várakozás után tényleg kilépett az egyik üzletből Novák Nina. Murvainak se kellett több, neki rontott Nováknak és oly válogatatlán kifejezésekkel fűszerezett beszédet tartott a koldus konkurrenciáról, hogy a posztoló rendőrnek kellett őket a kihágási bíróság elé vinni.

*** A kereskedők és iparosok a bírósági tárgyalásokon.** A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara ismét igen életrevaló lépést tett a kereskedők és iparosok érdekében. A nagyvárad kereskedők és iparosokra nézve tagadhatlanul a hétfő a legfontosabb nap, mert ekkor hetivásár lévén, a vidéki közönség tömegesebben keresi fel Nagyváradot. Amíg a vásárt látogató iparosoknak és a kereskedőknek egész héten kevés dolguk van, de hétfőn ők maguk és egész személyzetük el van foglalva. A bíróság azonban erre nincsen tekintettel s peres dolgokban sokszor éppen hétfőre idézi meg az iparosokat, kereskedőket és személyzetét. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara elnöksége részletesen megindokolt átiratokat intézett most a nagyvárad kir. törvényszék elnökéhez és a nagyvárad kir. járásbíróság vezető bírójához, amelyben kéri, hogy az eljáró bírót utasítani sziveskedjék, miszerint oly perekben, melyekben nagyvárad kereskedők és iparosok illetve ezek alkalmazottjai akár peres fél, akár tanu, vagy szakértő minőségben érdekelve vannak, hétfői napra idézés ne bocsáttassék ki s a hét bármely napján idézett helyi kereskedők, iparosok, nem különben ipari és kereskedelmi alkalmazottak lehetőleg még az idézésben kitűzött óra alatt a perbeli cselekmények végzésére felhívassanak, illetve kihallgattassanak.

*** Marólugot ivott.** Kolozsvári-utca 120. sz. alatt lakó özv. Noszák Imréné szül. Andrasics Róza, abban való elkeseredettségében, hogy előrehaladott tüdőbaja gyógyíthatatlan, nagymennyiségű marólugot ivott öngyilkossági szándékból. Sérült beszállított az izr. kórházba.

*** Rendőrsorozás.** Rendőrsorozás lesz f. hó 16-án a rendőrség épületében. 8 üres hely van. Akik rendőrszolgálatra magukat felvétetni óhajtják, felszerelt okmányaikat a rendőrkapitányi hivatalnál adják be.

*** Belényes törvényszékét kap.** Az utóbbi napokban ismét foglalkoztatja a sajtót a felállítandó új törvényszék dolga. Tudvalevőleg az új törvényszékért Nagyszalonta és Belényes versenyeztek. Már kezdetben meglehetősen állapítani, hogy a versenyből Belényes fog. győztesen kikerülni. Nagyszalonta már tegnap bizalmasan meg is kapta az értesítést, hogy nem kapja meg a kért törvényszékét, mert közel van egy nagyvárad, mint a gyulai törvényszékhez. Nagyszalonta különben már kapott is egy más állami intézményt, az állami méntelep. Belényes még nem kapott értesítést és nagyon erős kilásai vannak, hogy az új törvényszék ott lesz felállítva.

*** Vásári vasut.** A debreceni üzletvezetőség értesítése szerint a nagyvárad országos vásárok alkalmából szeptember hó 16-án Székelyhidtól—Nagyváradig az alábbi menetrend szerint I.—II.—III. osztállyal külön személyszállító vonat fog közlekedni. Székelyhidról indul reggel 4 óra 50 perckor. Nagykágyáról 5 ó. 1 p., Bihardiútszegről 5 ó. 13 p., Gyapólyról 5 ó. 26 p., Paptamásiból 5 ó. 43 p., Biharról 5 ó. 59 p., Biharpüspökiből 6 ó. 16 p. Nagyváradra érkezik 6 óra 28 perckor.

*** Tanuljunk világnyelveket.** A Róse-rendszerű ábrázoló nyelviskolában, a mely augusztus óta Bémer tér 1. szám alatt működik, könnyű és élvezetes módon sajátíthatja el bárki a német, franc a, angol stb. nyelveket. A teljes kiképzés száz tanórából áll. Beiratkozni bármikor lehet. Tandij személyenként és óránként 1 korona 50 fillér Nappali és esti tanfolyamok

*** A képkiallítás látogatása.** Solymossi Márton pompás képkiallítását, a kellemetlen idő dacára, sokan látogatják a vármegyeházán. Igen sokan vannak, akik már több ízben felkeresték a pompás és gazdag tárlatot, hogy gyönyörködjenek a remek festményekben. A mai magyar festő generáció legkiválóbb munkáinak olyan kollekcója van itt összehozva, amilyent nem mindég lehet még a fővárosban is látni. A képvásárlási kedv ezuttal nem oly nagy, mint tavaly volt, de azért már sok igen szép festményt vásároltak. Solymossi Márton olyan előnyös feltételek mellett adja el képeit, hogy azok is vásárolhatnak értékes müdarabokat, akik egyszerre nem áldozhatnak százakat, vagy ezreket képekre. A tárlat még vasárnap estig lesz nyitva. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

Vadász urak figyelmébe. A közelgő vadászati évadra való tekintettel felhívom a nagyrdeemű vadászközönséget, hogy fegyver és vadászati cikkek beszerzését álam eszközölje. Óriási választékot talál itt a legelőkelőbb gyártmányu fegyverekből, a legjobb töltények egy külföldi mint beiföldi löporral készülték a legpontosabban készítve s ajánlom fegyverjavító műhelyemet, hol szakszerűen, gyorsan és pontosan eszközölök minden nemű fegyverjavítást. Ne adják fegyvereiket kontárok kezébe mert azok tönkreteszik és később többé fog kerülni annak hejreállítása. M. kir. löporáruda Telefon 269. Tanoncok felvétetnek. **Ladányi József**, puskaműves, fegyverkereskedő, Nagyvárad, Pécs.

*** Assódi Tricszi kávé és tea behozatala** Csokoládé és Kakaoárnháza. Nagyvárad, Kossuth-utca Sas palota. **Vigyázat**, mert sok az utánzat! Jobb izlésű családok figyelmébe ajánlva Különlegességeim pörkölt kávékban:

Elsőrendű . . . 1 kiló 4.— K
Mágnás keverék RR 1 . . 4-40 .
" " 0-1 1 . . 4-80 .
" " 00-1 1 . . 6.— .

Motor üzemű kávépörkölés és darálás, a vevő előtt történik. Kakao 10 deka 50 fillér. Eredeti francokkávépötlék, valódi fügekáv, valódi mackkáv gyermekeknek. Kátreiner valódi árpakáv. Összes kétszershütek Karlsbadból. A kiszogálásnál a cég főnöke jelen van és így mindenki a legjobbat és a legolcsóbbt ár érheti el. Block rendszeres beváltása. Blockjaimat az egész vonalon gyűjtik. Cukorka és csokoládé különlegességeim legjobbak, mert eredetiek Gyógycukorkák eredeti lerakata.

*** Új Lexikon.** Révai-féle (eddig 5 kötet jelent meg), továbbá mindenféle könyvek Benkő Artur Rákóczi-uti könyvkereskedésében. Antiquar könyveket jó áron veszek.

KOSSUTH-U. 2. sz. ház emeletén két szobas mellékhelyiségekből álló lakás nov. 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

*** TÚZIFA** hasábos és aprítva, ugyszintén elsőrendű porosz köszönet házhoz szállít **Weiszberger és Társa.** Telefon 688. Telep: Váradvelence, vasutná.

x **Kossuth utca 6. számú ház** Körös fe-
löli oldalán 3 szoba, fürdő-szoba és mellékke-
lyiségekből álló modern emeleti lakás novem-
ber 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál.

Iskolai és tornacipők
legkedvezőbben
REICHARD áruháza
cégnél szerezhetők be.

Középiskolai
magánvizsgára, érettségire, javító vizsgákra
egész nyáron **dr. Kállay-fele szemé-
rumban** (Budapest, IX. Lónyay-utca 18 b.
Telefon 125-38.) Eredményei köz-
tudomásulag kiválóak.

SZÍNHÁZ

A régi bérlők figyelmébe. A Szigligeti színház igazgatósága értesíti a régi színházbérlőket, hogy bérlőik iránt legkésőbb a mai nap, szerda délig intézkedjenek, mert a tömeges új jelentkezésekre tekintettel az igazgatóság nincs abban a helyzetben, hogy a régi bérlők jogainak érvényesítésére, a kitűzve volt határidőnél tovább várjon.

Színházi pénztárnyitás. A nagyvárad Szigligeti színháznál e hét esütörtökén lesz a pénztárnyitás, amikor a jegyek az e hó 15-iki megnyitó előadásra, valamint a vasárnap délutáni és hétfői előadásokra megválthatók lesznek.

TANÜGY

Az iparoktatási bizottság ülése

Nagy-Várad város iparoktatási bizottsága tegnap délután ülést tartott, Lukács Odön elnöke alatt, amelyen jelen voltak: Rechné Bauer Zsófia, Szücs Izsó, Diósi Soma, Stark Gyula, dr. Edelman Menyhért, Mártonffy Bogdán, Andriksa Károly, Rosenberg Izsó, Kelen Béla, Pásztor Ede, Buday Alajos és Pásztor Bertalan jegyző.

Az ipariskolához egyelőre az eddigi 64 órás tanterv választották meg. Ezután elnök kegyeletes szavakban emlékezett meg Bertsey György és ifj. Rimanóczy Kálmán elhunytáról. Indítványára a bizottság részvétét jegyzőkönyvbe iktatták.

Szücs Izsó igazgató bejelentette, hogy a tanonciskolába szeptember 9-ig 1100 tanoncot irtak be. Mivel körülbelül még egyszer ennyi lesz a beiratkozottak száma, a szükséges teendőkkkel az elnököt bízták meg.

Ezután jelentést tett Szücs Izsó igazgató a drezdai rajzkiállításról és kongresszusról. A rajzoktatás terén behozott reform fényes eredménnyel bevált s most már a rajznak vezetőserepe van a tantárgyak között. A középiskolai rajzoktatás fejlődött legjobban, míg az elemi és tanonc iskolai rajzoktatásnál még sok kívánni való van. — A jelentést elismeréssel vették tudomásul.

A női kereskedelmi tanfolyamra 78 növendék iratkozott be s így parallel osztályt

állítottak fel. A tanfolyamnál nagy fejlődés tapasztalható s az ma már közszükség. A parallel osztály új terheket nem ró a városra. — Örvedetes tudomásul vették s az igazgatónőnek köszönetet szavaztak.

A női keresk. tanfolyam igazgatónője a tanerők véglegesítését kérte. Most már nem kell évről-évre a miniszter engedélye a tanfolyam megnyitásához s így az állandó lévén, a véglegesítésnek semmi akadályja nincs.

A bizottság az ideai tanerőket újból megválasztotta, de a véglegesítést, formai okokból, későbbre halasztotta.

Apróbb ügyek elintézése után az ülés véget ért.

SPORT

A nagyvárad válogatott csapat.

A nagyvárad sport clubok labdarugóinak válogatott csapata vasárnap revansot ad Debreczen város reprezentatív csapatának a június hóban nálunk megtartott s a nagyvárad csapat győzelmével végződött első városközi mérkőzésért.

A válogató bizottság Pásztor Bertalan javaslatára Niessner Aladárt a reprezentatív csapat kapitányává egyhangulag megválasztotta, aki mint a bizottság örömmel értesült, annyira javult egészségi állapotával, hogy a mérkőzésben részt vehet. — Helyettes csapatkapitány egyhangulag Stotter Aladár lett.

A csapatot a bizottság a következőleg válogatta össze: kapus: Sisi. Hátrvédők: Lassi és Schossi. Fedezetek: Stotter, Hirsch és Kapossi. Csatárok: Niessner, Straszer, Rónai, Bakos és Szende. Tartalékok: Miló, Vécsey, Major és Uray.

A válogatott csapat és kísérete vasárnap reggel a gyorsvonattal, Püspökladányon keresztül utazik át Debreczenbe.

NYILTÉR

Dr. SEBESTYÉN ARTUR

a belső belegségek szakorvosa,
a budapesti Szent István-kórház
volt belgyógyász orvosa rende-
léseit kizárólag belső beteg-
ségben szenvedők számára

Ezredévi Emlék-tér 22. sz. alatt
:: megkezdette. ::

TÁVIRÁTOK

Tisza István kitüntetése.

Budapest, szept. 10.
(Saj. tud.) A király magas kitüntetésben részesítette gróf Tisza Istvánt. Meleg hangú kézirat kíséretében a Szent István-rend nagykeresztjét adományozta a grófnak.

Tüntetés az eucharisztikus kongresszus ellen.

Bécs, szeptember 10.

(Saját tud.) A szabadiskola tagjai ma nyomtatványokat osztogatva, az eucharisztikus kongresszus ellen tüntettek. E közben összeütközések voltak a keresztény szociálistákkal. A rendőrség több szabadiskolai tagot letartóztatott. A letartóztatottak között több előkelő fiu is van.

A pápa üdvözlí az eucharisztikus kongresszust.

Bécs, szept. 10.

Megérkezett a pápa üdvözlő levele az eucharisztikus kongresszushoz. A meleg hangú levél következőképpen szól:

Szeretett Gyermekünknek, akik az osztrák-magyar monarchiában és különösen e fővárosban, a keresztény hitvallás e védőbástyájában megújítják örökölt dicsőségüket, amidőn Jézus Krisztusnak és a legfőbbesebb Oltáriszentségnek hódolatukat fejezik ki — ebben az áldásos pillanatban atyai szeretetünkkel kívánjuk, hogy a kongresszusra való visszaemlékezés kiolthatatlanul maradjon meg szívében és hozzájáruljon, hogy a hit és a jámborság megerősödjék bennünk és szívemből küldöm nekik apostoli áldásomat.

A Vatikánban, 1912. szept. 4-én.
X. Pius.

Francia hajók a Földközi tengeren.

Páris, szept. 10.

(Saját tud.) A kormány a hadügyminiszter javaslatára elhatározta, hogy az összes francia hadi hajókat összpontosítani fogja a Földközi tengeren.

Vihar az Adrián.

Velenoze, szept. 10.

Az adriai parton nagy vihar van. Rinimá mellett egy vitorláhajó elmerült, négy ember tengerbe fult. Reneva mellett hét halász fuladt a tengerbe.

Az ó szerb királyság.

Belgrád, szept. 10.

(Saját tud.) Boljetinae Issa legközelebb proklamálni fogja az ó szerb királyságot. A proklamációt a nagyhatalmaknak is meg fogja küldeni.

Szerbia háborúra készül.

Üszküb, szept. 10.

(Saját tud.) Egy harminc kocsiából álló különvonat, amely Szerbia számára hadiszert szállított Szalonikiból jövet Üszkübön áthaladt.

Belgrád, szept. 10.

(Saját tud.) A helyzet nagyon komoly. Jól értesült körök azt mondják, hogy a szerb kormány a békét akarja ugyan, de e harcias kedvű Bulgária és Görögország magával ragadja s a mellett a szerb nép kedve is há-

böruba sodorja az országot. Szerbia jól van elkészülve a háborúra.

Szófia, szept. 10.

(Saját tud.) A bolgárokat ma Amerikából értesítették, hogy 15000 macedoniai kész fegyvert fogni az első szóra.

Üszküb, szept. 10.

(Saját tud.) A lakosságot felszólították, hogy minden pillanatban legyenek készen arra, hogy Bulgáriába induljanak.

Osztrák sajtó Lukácsról.

Budapest, szept. 10.

(Saj. tud.) A Fremdenblatt ma Lukács kitüntetésével kapcsolatosan azt írja, hogy a kitüntetéssel az uralkodó bátorítást akart nyújtani a miniszterelnöknek a többség érvényesülésének keresztülvitelében.

Megvan a török-olasz béke.

Konstantinápoly, szept. 10.

(Saját tudósítónktól.) A béke készen van, csupán alá kell írni a két hatalomnak. A kormány legközelebb kifogja osztani a béke proliminárakat. A két kormány nevében azon a napon fogják aláírni a békét, amikor a török kamara összeül. A béke értelmében Olaszország nem fog több támadást intézni a Török szigetek ellen. A suverenitás kérdése egyelőre érintetlen marad. A svájci béketárgyaláson felhozott török-olasz szövetség nem jött létre. A békét azzal indokolta a két hatalom, hogy a nagyhatalmak fenyegető magatartása kényszerítette őket a gyors cselekvésre.

50,000 ember halála.

Sang-Hay, szept. 10.

(Saját tudósítónktól.) Ma rettenetes orkán pusztított. Sok falu pusztult el. Kinai becslések szerint 50000 ember pusztult el.

50 tífuszos katona.

Bécs, szept. 10.

(Saját tudósítónktól.) A brucki helyőrségen tífusz lépett fel. Eddig 50 katona fekszik tífuszban.

Stürgh a királynál.

Bécs, szept. 10.

(Saját tudósítónktól.) A király ma külön kihallgatáson fogadta Stürgh miniszterelnököt, aki ő Felségének megköszönte kitüntetését és jelentette, hogy a legközelebbi napokban újra átvesszi hivatalának intézését.

Elítelt bankigazgatóság.

Zágráb, szept. 10.

(Saját tud.) A Jabrinbank csalói ügyében a törvényszék ma ítélkezett. Az igazgatóság tagjai közül egyet 8 évi, hármat 5 és 3 évi és a többi 3 havi fogházra ítélte a törvényszék.

KÖZGAZDASÁG

A rabok élelmezése. Van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy a nagyváradi kir. főügyészség a nagyváradi kir. törvényszéki, valamint az ezen kir. törvényszékhez tartozó kir. járásbíróságok fogházaiban rendes élelmezésének, továbbá a betegek számára orvosi rendelvény alapján kiszolgáltatandó étkeknek és élelmi szereknek 1913. évi január hó 1-től 1915. évi december 31-ig terjedő három évre való biztosítására pályázatot hirdet. A szállításra vonatkozó részletes feltételek a nagyváradi kir. főügyészségnél a hivatalos órákban megtekinthetők. Nagyvárad, 1912. szept. hó 7. A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara: Dr Moskovits József elnök. Dr Oláh Béla fogalmazó.

Gabona üzlet.

Schönfeld Mihály gabona- és szeszárubizomány cég jelentése.

Mai árfolyamok.

Októberi buza	—	—	—	11.21
Áprilisi buza (1913.)	—	—	—	11.73
Októberi rozs	—	—	—	9.66
Októberi zab	—	—	—	10.01
Aug. tengeri	—	—	—	10.32
Szept. tengeri	—	—	—	10.53
Májusi tengeri (1913.)	—	—	—	9.39

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	—	—	—	840.—
Osztrák hitelrészvény	—	—	—	642.—
Jelzálogbank	—	—	—	466.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	—	—	554.—
Magyar bank	—	—	—	652.—
Közuti vasut	—	—	—	750.—
Városi villamos	—	—	—	401.—
Salgótarjáni kőszén	—	—	—	790.—
Rimamurányi	—	—	—	573.—

SZERKESZTŐI PÓSTÁSA.

K. S. Sajnálatunkra nem közölhető.

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCSKICS GYULA.

LENGYEL JÓZSEF

épület- és díszmű-bádogos, vízvezeték-, fürdőszoba- és szagtalan angol klozet berendező

elfogad

házak, tornyok, kastélyok

állandó jókarban tartását

Költségvetéssel egy helyben, mint vidékre díjtalanul szolgál.

Bádogos és szerelő-telep:

Beöthy Ödön-utca 78. sz.

Helyi és vidéki telefon 338. szám.

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	7 49	9 50	2 19	4 39	8 10
V.-Velece	7 59	10 00	2 29	4 49	8 20
Rontó	8 16	10 16	2 46	5 06	8 44
Püspökfürdő ér.	8 21	10 21	2 51	5 11	8 49

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Püspökfürdő ind.	8 59	10 59	3 29	7 11	9 29
Rontó	9 04	11 04	3 34	7 16	9 34
V.-Velece	9 17	11 19	3 47	7 31	9 47
Nagyvárad ér.	9 27	11 29	3 57	7 41	9 57

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 01	2 30	4 50	8 31
V.-Velece	8 10	10 10	2 40	5 00	8 41
Rontó	8 26	10 26	2 56	5 16	8 56
Félix-fürdő ér.	8 33	10 33	3 03	5 23	9 03

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Félix-fürdő ind.	8 40	10 39	3 10	6 50	9 10
Rontó	8 47	10 46	3 17	7 08	9 17
V.-Velece	9 00	10 59	3 30	7 20	9 30
Nagyvárad ér.	9 10	11 09	3 40	7 30	9 40

* Csak bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.

Hallatlan olesó árban

szállit!

Nemes Károly

épület- és műbutor-asztalos

N.-Várad, Beöthy Ödön-utca 47.

Ebédlő,
háló-,
konyha-,
cseléd- és
előszoba

berendezéseket. Író-asztalok igen jutányosan kaphatók.

Épület munkákra költségvetés díjtalan.

Levelekre válasz.

Szalonna, prima, pörkölt, nehéz áru legjutányosabban kapható. Mindennemű termények vétele és eladása.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár Részv.-társárságot.

Teleky-utca 3-ik szám, Telefon 172.

A berendezés eladó!

Olcsó árak!

A **Teszler Simon**-féle posztó kereskedésében a következő árak csak e hó végéig lesznek érvényben, ugymint

Egy teljes öltönynek való

- 3 mtr. angol kelme már . . . K 16.—
- 3 „ finom angol kelme . . . K 20.—
- 3 „ scót kelme már . . . K 24.—
- 3 „ valódi angol kamgarn K 28.—
- 3 „ valódi angol egész finom kamgarn . . . K 30.—

Egy teljes egész finom

hozzávaló minden lehetőségben már K . . . 07.—

Fekete egész finom kelmék

nagy választékban. — Ugyisint női costumöknek való dús választék. — Valamint

télikabát

kelmékben nagy választékban és olcsó árakban kaphatók. Teljes

tisztelettel

Schwarcz Kálmán

Zöldfa-utca 21.

Az üzlethelyiség kiadó.

Oltott mész

Bükkfa parkett, cementáru, cserép, fedéllemez, gipsz, nád, csatornázás, aszfaltozás stb.

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

VAJNOVSZKI FERENC

uri- és női cipész, Szaniszló-u. 55.

Készít uri- és női cipőket mérték szerint. Javítások jutányos árban. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok.

Telefon 10-87. Telefon 10-87.

A LEGMODERNEBB BÚTOROKAT készíti

Kovács Zsigmond

m ű a s z t a l o s
Szacs vay-u. 70. sz.
Géperőre berendezve.

Telefon vagy levelezőlap hívásra azonnal megjelenek.

Terv es költségvetés díjtalan.

Mezey Dezső

toronyóra készítő
Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik legrégebb és legmegbízhatóbb toronyóra

készítő telepe. Olcsó árak, több évi jótállás. Villanyerő berendezés.

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küld

Asszonyok

lapkihordásra azonnal felvételnek a Tiszántúl kiadóhivatalában Szilágyi Dezső-u. 5. sz.

Használt, de teljesen jókarban levő **22 darab ökörszekér egyenként is eladó.**

Felvilágosítást nyújt a «Biharmegyei Gazdák Áru- és Hitelintézete Részvénytársaság» Nagypiac-tér, Andrányi ház.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy

autogén hegesztésre

berendezkedtem. Elvállalok öntött vas, kovacsolt vas, réz és mindenemű törtrészek forrasztását.

Készítek malomberendezést, henger rovátkolást, vizitartányokat, itató vájukat, javítok feszmérőket (manometer), kölcsönadok körszivattyukat jutányos napidíj mellett. Szives pártfogást kér:

Tisztelettel

Schopper György veje Rohoska Pál, gépjavitó műhelye,

Nagyvárad, Sáncz-utoza, 22 sz.

DEUTSCH SIMON

MŰBÚTOR-ASZTALOS
NAGYVÁRAD, ŐR-UTCA 6.

Ajánlja saját készítményű hálószoba-, ebédlő-, előszoba- és konyha modern kiviteli berendezéseit, melyekből háló- és ebédlő-szoba állandóan nagy raktár. Javítások jutányos árban. Költségvetés díjtalan. Levelekre válasz. Meghívásra azonnal jövök.

PÜSPÖK-FÜRDŐ.

Állandóan tiszta vizü uszoda.
Elsőrendü magyar konyha, valódi hegyi borok. Naponta frissen csapolt elsőrendü kőbányai „Polgári sör“. A vendégeket Dankó Kálmán szegedi zenekara szórakoztatja. Mérsékelt áru kényelmes szobák. Minél számosabb látogatást kér:

DANCS ISTVÁN
bérlet.

HRITZ ANTAL

cukrászdája Nagyvárad, Széles-utca
BALOGH-féle házban.

Elfogadok minden alkalomra cukrász sütemények (különlegességek) elkészítését jutányos árban, ugyszintén kapható naponta kitünő minőségű fagyalt és jegeskávé is. Megrendeléseket házhoz szállítok.

TELEFON 12-67.

Ez a „Muki” művész

szájharmonika dobos. Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A dalokat a művész harmonikán játszik, a valódi bőrrrel ellátott dob pedig kísérettül szolgál. Ara tokkal és egy mesés ajándékkal együtt csak 4 korona. Wágner a „Hangszer Király” országszerte elismert elsőrendü hangszerárúházában, Budapest, József-körút 15. Fényképes árjegyzék ingyen.

ÓVÁS: Figyeljünk jól a pontos címre és házászámra.

Sarkady és Szánthó TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétben egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyóráit „szegecs” és „szabadlengésű” járattal, réz kerekkel. Olcsó árak. TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS. Villanyerő berendezés. Árjegyzék kívánatra. Saját ház.

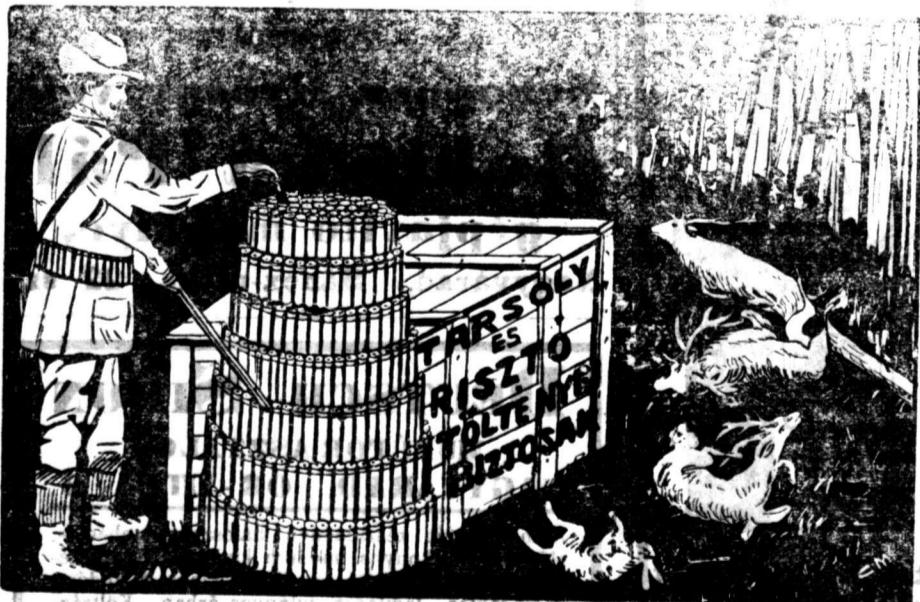
Ungváry és Tokai

Bankbizományi birtokvasárlási, eladási és erdő becslési irodája

RAKÓCZI-UT 10. SZÁM.

Helybeli és vidéki telefonszám 725.

A Méltóságos Jászóvári Prépostság Asszonyvásári gazdaságában mintegy **500 métermázsa őszi szalma eladó.** Székelyhid állomástól 8—9 kilométer. Bővebb felvilágosítást nyújt az uradalmi intéző Váradszentmártonban Dénes Imre, intéző.

M. kir. lőpor-áruda Vadászfegyverek Revolverek

Vadászati felszerelések
Eredeti Valtersdorfi töltények
TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon 390.

Telefon 390.